

Nro. 21.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Mártyiusnak 13-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

B é

Kristina Kir. Hertzeg asszony, napról napra mind jobban jobban érzi magát, a' kinek betegségit, az itten lévő Török követ, hogy melly igen fájlalta légyen, ki-tettzik onnan, hogy minden nap reggel, délbe, és estve, meg-tudakoztatta, hogy Ő Hir. Hertzegsége miképpen vólna, mikor pedig a' terhes nyavalya alatt leg keményebben szenvedett vólna Ő Kir. Hertzegsége, vagy 7 napok alatt, minden nap 50 forintokat osztogattott ki a' Török követ a' szegények között, azon intés mellett, hogy a' minden ható Isten előtt, az Ő Hertzegsége rövid idő alatt vaió meg-gyógyú-

lásáért, esedezni el ne mulassák. — *Gergely* Pápa, a' Magyar régi köz mondás szerént, a' szakállát tegnap regulariter meg-rázta, és olly keményen kezdett vala havazni, mintha a' *moralis* világ mostani fársángját, a' termelzeti világ egész-szen ki-akarta volna a' keziből fatsarni.

Báró *Degelmannt*, úgy küldette *Párisba* a' Tsászár Ő Felsége, mint tellyes hatalommal biró Ministert. — Az Olasz Országban közelebbről történt változások miatt, a' *Velentzei* földön lévő Ts. Kir. truppok száma, mind inkább inkább öregbítettik.

Nagy Britannia.

Régtől fogva azon törekedvén a' Frantziák, hogy Angliába mi móddal szállhassanak-ki, erre való nézve, a' mint a' *Londoni* Fébr. 20 kán irt levelek hirtelik, az Anglusok is azt határozták-meg magokban, hogy minekelötte a' Frantziák utnak erednének, az előtt őket az ő kikötő helyekben, nevezetesebben pedig ott támodják-meg, a' hol az ő bombikat hányó, 's több más rendbéli hajóikat öszve kezdték gyűjteni. Az e' végre ki-rendeltetett flottákat pedig, a' mellyekben nagy számból álló katonaság fog lenni, Admirál *Nelson* fogja kommandirozni, és ezen expeditióra az Anglusok már igen kemény készülteket is kezdettenek tenni. A' bombikat hányó hajók, 3 divisiókra fognak fel osztattatni, mellyek közül egyiket Kapitán *Boven* fogja vezérelni. Továbbá, azt is elvégzették az Anglusok, hogy a' melly időben ök, a' Frantziákra fognak rohanni, a' Hollándusok kikötő helyeikre is éppen akkor üssenek réá. — A' közelebbről ment levelünkbe is említett October 11-kén történt tsatában nyert prédából, a' mint a' fennebb említett *Londoni* levelek hirtelik, Admirál *Duncánnak* 70,000 font sterlingeket érő fog adattatni.

Az Anglusok jelenvaló háborújuk folytatására, önként ajánlott hadi segedelmek, már most

800,000 font sterlingekre mennek. — A' *Yorki* Hertzeg 5000 font sterlingek adásokra a' maga neve all-irása alatt kötelezte magát. A' Hertzeg asszonyok közül mindenik, esztendőnként 100 font sterlingeket adni tett ígéretet. A' *Gloucesteri* Hertzeg 4000, a' *Londoni* Magistratus pedig 1000 font sterlingeket ígértének hadi segedelemben adni. — A' *Londoni* újjabb levelek tartások szerént, a' *Madriddi* Udvar megengedte immár, hogy a' *Frantziáknak* 50,000 emberei mennyenek *Spanyól Ország*on keresztül *Portugallia* felé. — A' *Frantziák*nak egy *Commissarius* megérkezvén *Kadixba*, a' *Spanyól flottáknak* onnan való kiindulásokat kezdette sürgetni. — *Fébr. 19-kén* mintegy 20 gyanús személyek fogattattanak vala el *Londonban*, de az ő kérdőre lett vonattatások után, közülök sokan el-botsáttattanak.

A' *Frantzia Országi* és *Hollándiai* kikötő helyek ellen indittatandó *Angliai* hadi erőt, azon *Nelson* nevezetű *Admirál* fogja kommandirozni, a' ki a' *Kadix* bombardirozását igazgatta, és az után *Teneriffa* szigetje ostrommal való megvételelén haszontalan próbát tett vala, a' melly alkalmatossággal keményen is meg-sebessítettett. — Azon hir vételén, hogy a' *Frantziák* *Portugallia* ellen marsiroznak, *Lissabonban* nem kevésbé ijedtenek-meg; de azonban ott is a' hadi készülétek keményen tétettetnek, és az a' hire, hogy a' *Portugalliai* flotta egy kézre fogna dolgozni az *Angliaival*. — A' *Portugalliai* *Status Minister* *Pinto*, a' *Lissabonban* lévő idegen *Ministerek* közül mindenikhez egy egy *Notát* küldött, a' mellyben a' *Párisban* volt *Portugalliai* követnek, *Ritter d' Aranjonak*, a' *Frantziák* által lett árestáltatása ellen keservesen panaszolt. — *Spanyól Országban* attól kezdettének tartani, hogy a' *Frantzia* truppok' ottan való által meneteleknek, még fontos következései lehetnek. — A' *Londonban* volt *Velentzei* követ *Gróf Giacomazzi* *Fébr. 15-kén*, egész háze népestől együtt oda hagyta *London* várossát. — *Irlandiában* egy *Aldborough* nevezetű *Gróf*, az oda

lásáért, esedezni el ne mulassák. — *Gergely* Pápa, a' Magyar régi köz mondás szerént, a' szakállát tegnap regulariter meg-rázta, és olly keményen kezdett vala havazni, mintha a' *moralis* világ mostani fársángját, a' termelési világ egész-szen ki-akarta volna a' keziből fatsarni.

Báró *Degelmannt*, úgy küldette *Párisba* a' Tsászár Ő Felsége, mint tellyes hatalommal biró Ministert. — Az Olasz Országban közelebbről történt változások miatt, a' *Velentzei* földön lévő Ts. Kir. truppok száma, mind inkább inkább öregbítettik.

Nagy Britannia.

Régtől fogva azon törekedvén a' Frantziák, hogy Angliába mi móddal szállhassanak-ki, erre való nézve, a' mint a' *Londoni* Fébr. 20 kán irt levelek hirlelik, az Anglusok is azt határozták-meg magokban, hogy minekelötte a' Frantziák utnak erednének, az előtt őket az ő kikötő helyekben, nevezetesebben pedig ott támodják-meg, a' hol az ő bombikat hányó, 's több más rendbéli hajóikat öszve kezdték gyűjteni. Az e' végre ki-rendeltetett flottákat pedig, a' mellyekben nagy számból álló katonaság fog lenni, Admirál *Nelson* fogja kommandirozni, és ezen expeditióra az Anglusok már igen kemény készülteket is kezdettek tenni. A' bombikat hányó hajók, 3 divisiókra fognak fel osztattatni, mellyek közül egyiket Kapitán *Boven* fogja vezérelni. Továbbá, azt is elvégezték az Anglusok, hogy a' melly időben ök, a' Frantziákra fognak rohanni, a' Hollándusok kikötő helyeikre is éppen akkor üssenek réá. — A' közelebbről ment levelünkbe is említett October 11-kén történt tsatában nyert prédából, a' mint a' fennebb említett *Londoni* levelek hirlelik, Admirál *Duncánnak* 70,000 font sterlingeket érő fogadattatni.

Az Anglusok jelenvaló háborújuk folytatására, önként ajánlott hadi segedelmek, már most

800,000 font sterlingekre mennek. — A' *Yorki* Hertzeg 5000 font sterlingek adásokra a' maga neve all-irása alatt kötelezte magát. A' Hertzeg asszonyok közül mindenik, esztendőnként 100 font sterlingeket adni tett ígéretet. A' *Gloucesteri* Hertzeg 4000, a' *Londoni* Magistratus pedig 1000 font sterlingeket ígértének hadi segedelemben adni. — A' *Londoni* újjabb levelek tartások szerént, a' *Madriddi* Udvar meg-engedte immár, hogy a' *Frantziáknak* 50,000 emberei mennyenek *Spanyól Ország*on keresztül *Portugallia* felé. — A' *Frantziák*nak egy *Commissariussa* meg érkezvén *Kadixba*, a' *Spanyól flottáknak* onnan való ki-indulásokat kezdette sürgetni. — Fébr. 19-kén mintegy 20 gyanús személyek fogattattanak vala el *Londonban*, de az ő kérdőre lett vonattatások után, közülök sokan el-botsáttattanak.

A' *Frantzia Országi* és *Hollándiai* kikötő helyek ellen indittatandó *Angliai* hadi erőt, azon *Nelson* nevezetű *Admirál* fogja kommandirozni, a' ki a' *Kadix* bombardirozását igazgatta, és az után *Teneriffa* szigetje ostrommal való meg-vételén halzontalan próbát tett vala, a' melly alkalmatossággal keményen is meg-sebessítettetett. — Azon hir vételén, hogy a' *Frantziák* *Portugallia* ellen marsiroznak, *Lissabonban* nem kevésbé ijedtenek-meg; de azonban ott is a' hadi készülétek keményen tétettetnek, és az a' hire, hogy a' *Portugalliai* flotta egy kézre fogna dolgozni az *Angliaival*. — A' *Portugalliai* Status Minister *Pinto*, a' *Lissabonban* lévő idegen Ministerek közül mindenikhez egy egy Notát küldött, a' mellyben a' *Párisban* vólt *Portugalliai* követnek, *Ritter d' Aranjonak*, a' *Frantziák* által lett árestáltatása ellen keservesen panaszolt. — *Spanyól Országban* attól kezdettenek tartani, hogy a' *Frantzia* truppok' ottan való által meneteleknek, még fontos következései lehetnek. — A' *Londonban* vólt *Velentzi* követ *Gróf Giacomazzi* Fébr. 15-kén, egész háze népestől együtt oda hagyta *London* várossát. — *Irlandiában* egy *Aldborough* nevezetű *Gróf*, az oda

való nagy Cancellarius, és a' felső Ház ellen, valamelly motskos irást találván kiadni, azért 1000 font sterlingek fizetésekre, és 12 hónapi fogságra büntettetett, melly fogságnak ki-telése után, a' maga jövődöbeli viselete meg jobbittása iránt is, cautiót kéntelenítettik le tenni. — Egy *Hout Bernard* nevezetű Frantzia emigráns, valami 30 font sterlingnyi hamis Bankó tzedulákat költven el *Londonban*, és e' mellett, a' maga másutt lévő testvérétől, több a' féle hamis Bankó tzedulákat is vétén, ezekért halálra ítéltetett.

A' mint a' *Londoni* levelek hirlelik, az órákra vetett taxáról *Pitt*, azért kéntelenítettett le mondani, mivel a' miatt igen sok munkások vesztvén el a' magok kenyereket, az iránt igen nagy lármát adott vala. — *Dublinban* Fébr. 7 ke estvéjén olyan vastag köd vólt, hogy miatta fákjával sem lehetett járni, melly által sok szerentsétlenségek okoztattanak. Ezen ködnek alkalmatosságával, a' Barometrom 30° 6' állott, éjtszákára kelve pedig mind inkább inkább hágott, a' *Dublin* körül való tartományokban pedig, meg-lehetős világosság vólt. A' szél napkeletről fuvott. — Az *Irlándiai Westmeath* nevezetű Grófságban, az ottan vólt katonaság hibája miatt, 1200 házak égettettek-el.

Frantzia Respublika.

Minekutánna *Pichegrü*, *Barthelemy*, *Lafond*, *Ladebat*, *Rovere*, *Aubry*, *Bourdon* *Ferentz Lajos*, *Francois Ducoudray*, és a' 9 személyekből álló több számkivetésbe küldettettek, *Cayennéba* meg-érkeztenek vólna, a' Fructidornak 19-kén hozattatott törvény tartása szerént, az ő jószágaik, a' sequestrum alóll a' Frantzia Directorium által mind fel szabadítottak, a' melly jószágok, azoknak fognak által botsáttatni, a' kik a' számkivetésbe küldetett személyektől való plenipotentiát mutatnak-elé. — E' felett, az iránt is rendelést tett a' Frantzia Directorium, hogy az említett sequestralt jószágoknak, az ő sequestraltatások idejek alatt, a'

mitsoda a' jövedelmeik vóltanak, azok is ki-adat-tassanak.

A' mint a' *Párisi* újjabb levelek hirtelik, a' *Genfi* lakosoknak nagyobb része azt kívánja, hogy *Genf* is Frantzia Országhoz kaptassék. — A' *Philadelphiában* vólt Frantzia követ, polgár *Düpont* onnan vissza hivattatott. — Azon 21 személyekből álló katonaságra, a' kik 5 számkivételre íteltetett papokat kísértének vala, mintegy 3 — 400 fegyveres tolvajok rohanván rájuk *Lyon-nál*, öket egyik a' másiktól széjjel vervén, a' szerint a' fogva vitt papokat el-szabadították. — Az 500 személyekből álló tanátsnak Fébruár. 20 kán tartatott ülésiben a' projectaltatott, hogy az ifjúság' nevelő házai, az oskolák, a' politia réájok való vigyázata alatt légyenek, ne hogy valami-képpen a' respublikanusigazgatás módja ellen való principiumokat tanúttassanak az ifjakkal. — Ezen projectum jónak találtatván lenni, az is meghatározatott, hogy a' Moral tanítására azok közül egy se vétettessék-fel, a' kik meg nem házosodtanak. — A' vének tanáttsa Praesessévé polgár *Bordás*, Fébr. 19-kén választatott, és azon a' napon jelent vala meg leg előbbször, az említett tanáts forma ruhájába, melly is veres lájbliból, kék felső ruhából, három színű és arany rojtos vagy tsipkés övedzöböl, kék selyemmel varratott skárlátból való köpenyegből, egy 4 szegű viola színű bársony süvegből áll, a' rajta lévő nemzeti három szín tollú bokkrétával együtt.

A' *des deux Sévres* nevezetű Departementumban a' polgárok között való contrarevolutió tüzet alattomban újra erőssen kezdették fuvni. — A' Frantzia Directorium parantsolatjából *Strafsburgban* minden kasszák el petsételtetnek. — Generál *Bonaparte* a' tenger partyai meg vizsgálásokból, Fébr. 21-kén érkezett vissza *Párisba*, a' ki iránt a' *Párisiak* már most olyan vélekedéssel vagynak, hogy a' Frantzia Directorium végső akarattya ki jelentése végett, rövid idő alatt megint *Rastadtba* fogna menni. — A' Fébr. 23-kán

költ *Redacteur* nevezet alatt ki-adni szokott újság levél, azokat az északi hatalmasségek, a' melyek a' Frantzia Respublika ellenvaló Coalitióba szándékoznak lépni, az ellenek folytatandó kemény háborúval kezdette fenyegetni. — Generál *Massena*, a' *Római* ármádia fő vezérévé nevezetvén ki, azonnal *Róma* felé vette a' maga utját. A' vének tanáttsa tagja, *Lacombe St. Michel*, *Divisions-Generállá* neveztetett ki. — *Toursban* egy *Carteaux* nevezetű gazdag kereskedő, azért lövettetett agyon, mivelhogy a' Thermidor 9-kén (Jul. 27-kén) ottan történt fel-támodásba, ő is belé elegyítette vala magát.

A' mint Fébr. 25-kén *Strafszburgból* írják, hogy a' Frantziák a' *Bernaiakkal* és a' *Solothurniakkal* meg-fognaké mérkezni vagy nem? azt még ezen tudósittás keléséig tudni nem lehetett, de hogy a' Bernaiaknak, tsak 14 napokig való tsendesség engedtetett, mig a' Frantzia Directoriumhoz küldetett követtségekre választ vehetnek, ezt bizonyosnak lenni hirtelik. — A' Bernaiak feleletjek, a' polgár *Mengaud* ki jelentésére, hogy tulajdonképpen miből állott légyen, ez is még eddig titokban van. — A' Fébr. 19-kén költ *Londoni* levelekből azt olvassuk, hogy a' *Londoni* Udvar újjonnan meg-kinálván a' békességgel a' Frantzia Respublikát, arra a' Frantzia Directorium olyan kerek választ adott vólna, hogyha Anglia mind azokat a' helységekét visszánem adja, a' mellyeket a' mostani háború folyása alatt nyert, és azok mellett, a' maga hadakozó hajóinak is fele részét, a' hadi költségekre tett bonificatióba, a' Frantzia Respublikának által nem engedi, különben tellyességgel nem fog békességre lépni. — A' duellum ámbár erőssen tilalmas légyen is, de még is, a' mint a' *Párisi* levelekből olvassuk, ritka nap az, mellyen *Páris* körül egy, vagy más helyen duellum ne történne. — Az Anglia ellenvaló hadi készületre, a' Frantzia patrioták is, még mind hordják az önként való segedelmet. — A' *Lemanni* Respublikából (*Vaatland*) a' Frantzia, *Genfi*, *Máj-*

landi, és minden másunnan való emigránsok kiküldettettek. — Hogy a' gonosz fel tett tzélú emberek a' magok akarattyok tellyesítésében meg-akadályoztassanak, erre való nézve, a' közelebb múlt fársangan, senkinek sem vólt szabad *Párisban* maizkorába öltözni, mellyhez képest, ha kit idegen, és nem a' maga köntössibe öltözve találtnak, azt, mint gyanús embert, azonnal eltsipték. — A' közönséges Bálók is, éjtzakai 11 óránál tovább nem tartottanak. — Hogy a' nyughatatlanság tüze *Siciliában* még ki nem oltattott, és hogy ottan sokan árestáltattanak vólna, a' leg közelebbről jött *Párisi* levelek is bizonyosnak lenni hírlelik, azzal együtt; hogy polgár *Ochs* által, a' *Helvétzia* számára készítettett Constitu-tiót, a' *Lemanni* Respublika is, immár bé-vette vólna. — *Párisban* mintegy 200 Staabs Officierek vagynak olyanak, a' kik az Angliai tzitze futásban magok is jelen akarnak lenni.

Párisban azt kezdték beszélleni, hogy a' Frantzia Directoriumhoz egy olyan foglalatú tudósítás érkezett vólna *Lissabonból*, a' mellyben a' *Portugalliai* Udvar, a' maga követje Ritter *d' Aranjo* árestáltatásáért, minekutánna egynéhány nehézségeit elé-adja, végtére egy újra *Párisba* küldendő követje számára szolgáló passust kiván adattatni. — A' *Lissaboni* Udvar azt gondolja, vagy leg alább külsöképpen úgy mutatja, mintha azt hinné, hogy közöttte, és a' Frantzia Respublika között való háborúságra, már semmi ok nem vólna; de *Párisban* másképpen gondolkoznak, és Ritter *d' Aranjo* is még mind a' *Tempeli* fogságban van. — Az 500 személyekből álló tanáts azt végzette, hogy a' törvénytévő test ülésének nagyobb méltosága és tisztelete végett, annak tagjai, mindenkor dél előtti 11 órakor az öltöző szobába meg-jelenvén, ott a' magok újj forma ruhájokba öltözzenek-fel, és a' Praeses elől menvén, a' törvénytévő test tagjai, a' Status követjeitől, Secretariusoktól, 's több a' féle személyektől kísértetve, úgy mennyenek által a' magok ülése-

ket tartó palotába. — Frantzia követ polgár *Truguetet* Február. 2-dikán és 3 kán várták *Madridba* meg-érkezni, holott igen nagy *sensatiót* okozott azon hirnek vétele, hogy Gróf *Cabarrust*, *Madritti* követnek lenni, *Párisban* nem akarják meg-ismérni.

Olasz Ország.

A' Fébr. 17-kén és 20-kán irt *Római* közönséges tudósítások, a' Frantziák fő Generálja *Berthier*, és a' Frantzia truppokkal *Rómába* bé ment Kommandáns *Cervoni* addig ki adott külömbkülömbféle proclamatiójokat foglalják magokban. — A' *Római* fő kvártélyból, Fébr. 10-kén költben, a' közönség az iránt tétettetett bizonyossá, hogy a' vallás, a' maga állapotjában meg fog tartattatni, és az isteni tisztelet, azután is minden akadáljon kívül tartottathatnak. — Az idegenekre való nézve a' parantsolatott, hogy közüllök mindenik, a' maga nemzete jelét viselje, az idegen hatalmaságok követjeiktől pedig azt kívánták, hogy az ő védelmek alatt lévő személyek neveiket feljegyezvén, azon jegyzést, a' Frantzia Generálstabbal közöljék. — A' *Monte Mariói* fő kvártélyból, Fébr. 12-kén ki-adattatott második rendbéli Proclamatióban, az isteni tisztelet iránt fennebb említett bizonyossá tétel újra ki-adattatott. — Fébr. 13-kán a' parantsolatott, hogy a' kiknek lovaik vagy öszvéreik vagynak, azoknak számokat írásba tévén, a' *Rómában* lévő Frantzia Generálstabbnak adják bé. A' katonai fenyttekre való nézve is igen kemény parantsolatok adattattanak ki. — Fébr. 14-kén a' parantsolatott, hogy valakiknél az Anglusoknak, Portugallusoknak, vagy a' Muszáknak valami portékájok van le-téve, azokat, a' mit azok érnének, tiz annyi pénzbeli büntetés alatt, 24 órák le-folyásokig bé-jeleteni el ne mulassák. — Minekutánna a' Frantzia truppok *Rómába* bé mentenek, és a' kártátsokkal meg-töltött ágyúk imide amoda ki szegeztenek vólna, azután a' Status Secretariussa, és a' közönséges

tisztviselők közül is sokan el-fogattattanak. — A' Fébr. 13-kán ki-adattatott Proclamatióban, a' hazájokból ki költöztek, a' magok jószágaiknak confiscaltatása alatt vissza idéztettek.

Generál *Berthier* Fébr. 15-kén ment bé *Rómába*, a' kinek eleibe egy deputatiót küldött vala ki a' Római nép, a' melly ötet a' Kapitolumra fel-kisérvén, véle együtt az újj igazgatás módját organizálta, a' melly idő alatt a' Kárdinálisok a' Vaticanumi házba gyűltenek vala öszve, holott a' világi felsőségről *solenniter* le-mondván, az a' végett készítettett egy Instrumentumnak, a' magok neveiket mind alá irták. — A' Pápa Ö Szentsége ezen rendkívül való történeten, minden lelki meg háborodásan kívül lévén, tellyes tsendességbe mutatta magát lenni. — Azon nagy lelket, és azon ékesen szollást, a' mellyel ezen fő lelki Pásztor, Generál *Berthiernek* azon kedvetlen jelentésére válaszolt, hogy Ö Szentsége a' világi országlásról önként mondana le, a' világi történetek kronikájába fel-jegyeztetvén, mindég bámulással fogja a' világ olvasni. A' mig ezek történtenek vólna, az alatt a' nép a' *Bouria* piattzán öszve gyülekezvén, egy olyan *Manifestum* olvastatott fel előtte, melly szerént 1-ben meg-ismértetett az, hogy a' Római népnek, a' Generál *Düphot* halálában, semmi része nem vólt légyen, és hogy azon tselekedet, maga a' Római nép is utálja. 2-szor. Az előbbi minden politikai, oeconomiai, és polgári vólt igazgatások formái el-töröltetnek; a' nép szabaddá lenni neveztetvén-ki, mind a' törvénytevésbeli Jus, mind a' végre hajtó fő hatalom, azon ki jelentés mellett adatott nékie által, hogy ezek végett magok közül Repraesentansákat választathatnak-ki. 3-szor. Hogy a' vallás, tiszteletben tartottassék, és a' Pápa Ö Szentségének, a' lelki dolgokban való hatalma, minden sértődésen kívül meg-maradjon. — Továbbá, hogy a' Nép Repraesentansai által, Ö Szentségének, a' maga méltóságához mérséklett esztendőnként való fizetés, és személyebeli bátorságára szolgáló őrizet is

rendeltessék. — Az újj igazgatás formája, a' *modo provisorio* 7 Departementumokra osztattatott helységekben, mind a' politikai, mind pedig az oeconomiciai tárgyak igazgatásokat folytassa. — Ezen 7 Departementumokban lévő Praefectusokból fog egy Tanács állani, 's a' t. — Minekutánna ezek, a' nép előtt közönségesen fel-olvastattanak volna, a' nép közül egy 8 tagokból álló deputatio a' végre választatott-ki, hogy az a' Frantzia ármádia fő Generáljához menvén, a' Római népet, a' Frantzia nemzet barátságába és védelmébe ajánlja.

Ezekután, egy a' végre magossan készítettett óráló székben fel-álván Generál *Berthier*, az öszve sereglett nép előtt egy beszédet tartott, a' melly meg esvén, azután tsak hamar a' nép között egy olyan nyomtatott Proclamatio osztogattatott ki, mellyben a' többek között a' vólt fel-téve; hogy a' Frantzia Respublika, a' Római Respublikát Respublikának lenni meg-isméri, mellyet a' Frantzia ármádia különösen a' maga védelme alá fog venni. És hogy a' Frantzia fő Generál, a' nép által *modo provisorio* fel-állittatott igazgatás módját jóva hagyja lenni; minden más világi hatalmasság pedig, a' melly az Ő Szentsége országglásából vette a' maga eredét, el-töröltetett. — A' Római újj Respublikát, a' Frantzia fő Generál fogja organizálni, az alatt pedig, a' politiai dolgokat, Generál *Cervoni* fogja Rómában folytatni. — A' melly helységek a' *Campo Formidói* Tractatusban, az Ő Szentsége világi országglása alatt hagyattattanak, mind azok a' Római újj Respublikához fognak tartozni.

Fébr. 17-kén, a' Frantzia emigránsokra való nézve, olyan parantsolat adattatott-ki, hogy a' Római Respublika földiről 24 órák el-telések alatt mind ki-takarodjanak, kik is közönségesen; de nevezetesen Kárdinál *Maury*, az Ő Szentsége eddig vólt világi Birodalmából, örökre ki-rekesztet-tenek, és minden jószágaik confiscaltatván, a' Frantzia Respublika hasznára fognak fordittatni; a' ki-üzettetett Frantzia papok, mindazonáltal ott

maradhatnak a' hol vagynak. — Egymás rend-
béli Proclamatió tartása szerént, a' papok min-
den jószágai a' végett fognak el-adattatni, hogy
a' belöllek bé-vejendő summából, a' pappiros
pénzt válthossák bé. — Az Egyházi minden me-
nedék helyek, és a' követtségek házáinál eddig
elé gyakorlott szabadságok, és azoknak különös
postái is mind el-fognak töröltetni. — Mindenek
a' Frantzia fő Generál tettzése szerént rendeltetni,
és katonai erő mellett fognak tökéletességre vi-
tettetni. — Midőn Generál *Berthier* Róma felé
marsirozott volna, a' *Masaccio*, *Cingoli*, és több
más helységben lakosok is, *Jesinél* a' Frantziák-
nak ellent akarván áljan, a' Frantziákra löttének,
kiket a' Frantziák egymástól csak hamar el-szé-
lesztvén, a' Corifeusokat agyon lödözték.

Nápolyban nem jó fa kezdett a' tüzen égni;
a' Jákobinusok el-fogattatásoknak nintsen vége
hoffza, és csak a' Vicariátban 2800-nál többen
vagynak a' fogságban. — A' régi tisztviselők a'
magok hivataljoktól meg-fosztattattanak. — *Sici-
liában* a' nyughatatlanság annyira nevedett, hogy
miatta, a' polgárok és a' katonák közül, egyné-
hány százan vesztették-el a' magok életeket.

Helvétzia.

Minekutánna a' Frantzia Respublika tellyes-
séggel el nem akart volna attól a' tzéljától ál-
lani, hogy a' *Bernai* igazgató szék, az előbbeni
igazgatásbeli jussáról le-mondjan, és a' Bernaiak-
nak, mind a' Frantzia Directoriummal, mind a'
Básileai Plenipotentiarissal, és a' Generál *Bru-
neval* való tractatussai is hijába valók lettenek
vólna, Fébr. 24-kén mind a' nagy, mind pedig a'
kis tanáts öszve gyülekezett, a' mellyben, a' *Bá-
sileai* és *Schafhauseni* deputatusok fel-álván, azt
jovaslották, hogy a' Frantziák kívánságaiknak
engedelmeskedni leg jobb vólna. — A' tanáts
öszve gyűlése, késő estvéig tartván, végtére csak
abban egyeztenek-meg, hogy a' Frantziák hely-

telen kívánságaikra réá ne áljanak, hanem vagy szabadon éljenek, vagy pedig haljanak-meg, melly szerént a' Bernaiaknak, a' Frantziákkal való háborújokat úgy lehet tartani mint bizonyost. — A' Bernai deputatusoknak Cenerál *Bruneval Payerneben* kötött fegyverfzűnésbeli békességek ideje, Mártzius 3-kán tölt ki. — *Grausonnál* egy hegy tetején, 9000 Helvétziak sántzolván bé magokat, a' Frantziák azt kívánták töllek, hogy magokat húznák vissza, mellyre a' Helvétziaiak azt felelték, hogy üzzék vissza őket a' Frantziák. — Az *Uri* nevezetű Cantonból jött staféta által vett tudósittás szerént, a' Frantziák már meg-kezdettenek mérkezni a' Helvétziaiakkal, és az *Uri* Cantonba bé is nyomúltanak. — *Levinerthalban* üstökbe akadván a' Frantziák a' Helvétziaiakkal, a' Frantziáknak 400 emberi rész szerént meg ölettettenek, rész szerént pedig, meg-sebessittettenek. El-fogattattanak közüllök 300 és 2 ágyúi, 12 bágásias, és 5 munitios szekerei, sok flintákkal együtt, a' Helvétziaiak prédájivá lettenek.

Schafhausenből Fébr. 25 kén azt irják, hogy a' Helvétziai Cantonokban lévő helységek közül, sokan tsak arra várakoztanak, hogy a' Bernai Canton, maga iránt minémű határozást fog tenni, hogy ök is azonnal az egy, és meg oszolhatatlan Helvétziai Respublika mellé tsatolják magokat. — Ezen fennebb irt levél azt erössitti; hogy *Bási-leának* sem lett volna az a' szándéka, hogy a' Helvétziai közönséges Társaságtól el-szakadván, a' Frantzia Respublikával egyesítették. — *Solothurnban* midön a' patrioták közül sokan árestáltattanak volna, az oda való igazgató székhez Fébr. 7-kén a' Frantziák Agense polgár *Mengaud*, a' többek között azt irta; hogyha azon igazgató szék, a' maga előre okoson el nem nézett tselekedetében, még továbbrá is fog menni, tudja-meg, hogy a' fejivel fog érette a' Frantzia Respublikának fizetni. És tudja meg azt is, hogy a' patrioták egy tsep véérért, az *Oligarchia* támogatói véreknek patakkaal kelletik ki-folyjni. — *Ber-*

nában a' hadi készülétek igen keményen tétettek; némelyek pedig ki kezdettenek onnan költözni. — A' Bernaiak azon kezdettenek gyanakodni, hogy a' Frantziák a' véleek való tractát, csak addig kívánnák folytatni, míg vagy 26,000 emberekből álló truppokat, Frantzia Ország közepéből ellenek ki szállithatnak, azután pedig még csak jó szót sem fognak nekik adni. — *Solothurnban* egy olyan Klubat lenni találtak, a' melly a' magistratualis, és más gazdag személyeket megakarta vala ölni, a' melly Klubnak tagjai elfogatvatván kemény vigyázat alatt tartottatnak. — Egy *Abrahám Pequillon* nevezetű 20 esztendőös *Bernai* ifjat, a' Frantziák azért löttének föbe, mivelhogy ő a' maga hazája ellen fegyvert fogni nem akart, és azt mondotta vala, hogy az ő hazájának minden szerentsétlenségét, a' *Bonaparte* ottan lett keresztül való utazásának lehet tulajdonítani. — A' mint a' *Bernai* levelek hirlelik, a' Helvétziaiak el-tökeltették magokban, hogy a' magok vallásaik, és hazájok oltalmazása mellett, készek legyenek meg is halni.

Német Ország.

A' Frantziák igen keményen kezdettenek *Friedberg* és *Vetzlar* körül öszve gyülni, e' mellett pedig *Kehlbe* és *Auenheimba* is egynéhány újj rendbéli Frantzia truppok érkeztenek meg. — A' *Rénus* vizén túl lévő helységekben olyan parantsolatot adtanak ki a' Frantziák, hogy 300 livrákból álló büntetés alatt, senki is meg ne próbálja, a' Frantziák lotteriájokon kívül másra jádztodni — melly tilalom ellen, ha ki másodszor is hibázni találna, akkor 6 hónapokig tartó fogságra fog vettettetni. — A' *Máintzi* levelek tartása szerént, a' *Máintzi* Departementum ezen következő 37 Cantonokra osztattatott fel: 1) *Máintz*, melly is azon Departementumnak és Cantonnak fő helye. 2) *Oberingelheim*. 3) *Niederolm*. 4) *Bingen*. 5) *St. Johann*. 6) *Obernheim*. 7) *Oppenheim*. 8) *Arns-*

heim. 9) *Westhofen*. 10) *Alzei*. 11) *Neubamberg*.
 12) *Niedergrehweiler*. 13) *Kirchheim*. 14) *Grünstadt*.
 15) *Lambsheim*. 17) *Worms*. 18) *Oggersheim*. 19)
Otterstatt. 20) *Speyer*. 21) *Deidesheim*. 22) *Gambach*.
 23) *Winweiler*. 24) *Wolfstein*. 25) *Kleinodernheim*.
 26) *Kaiserlautern*. 27) *Merzalben*. 28) *Neustadt*.
 29) *Kirrweiler*. 30) *Edesheim*. 31) *Germersheim*.
 32) *Anweiler*. 33) *Pirmasens*. 34) *Neuhornbach*.
 35) *Zweybrücken*. 36) *Homburg*. 37) *Landstuhl*. — A' *Hamburg* várososa nevezetesebb polgárjai, Február. 22-kén azért gyülekeztenek vala öszve, mivel Frantzia polgár *Leonard Bourdon*, *Hamburg* várossától, a' Hollándusok rovására, 4 millió livrákat kívánt költsönbe adattatni.

Elegyes Tudósittások.

A' vólt Lengyel Király *Stanislaus Augustus* adosságai 10,000,000 Rforintokra mentenek. — A' *Hollandiai* szolgálatra való személyek, magokra szolgálatot venni, számkivetésre való büntetés terhe alatt köteleztetnek. — A' *Nápolyi* levelek azt hirtelik, hogy azok a' *Corfuban* fekütt hadakozó Fr. flották, a' mellyek nagyobbára a' *Velentzei* hadakozó hajókból állottanak, a' *Siciliai* kikötő helyek közül némelleyekbe bé-mentenek vólna. — A' Frantzia kikötő helyekből, már egynéhány rendbéli hadakozó hajók útra indúltanak, mellyek közül a' nagyobbik 140 ágyús, és olyan nagy vólt mellyhez hasonló nagyságút soha sem láttanak, és ezen hajónak a' neve *Bosszú-állás*. — A' *Generál Berthier* tudósittása szerént, a' *Római Respublika*, Fébr. 16-kán proclamaltatott a' *Kapitolium* hegyén.

Török Birodalom.

Horváth Országnak *Zeng*, vagy *Segnia* nevű nevezetes várassából és kikötő helyéből iratik, hogy a' szomszéd Török tartományokban nem leg jobban folynak a' dolgok. — A' *Bosnyákok*, a' kik ennekelötte leg hivebb jobbágyai vóltak a'

Fényes Portának, egészen le-akarnak mondani Uraknak tartozó engedelmisségekről. Egyedül az egyet nem értésnek lehet tulajdonítani, hogy még eddig végre nem hajthatták a' magok fel-tételeket, önnön magok sem tudván, mellyik részre hajollyanak. A' leg értelmesebbek a' két fejű fekete sás szárnyainak árnyékába akarnak fekünni. — Sokan halván a' *Widdini* pártos Basának nagy szerentséjét, hozzája akarják magokat kaptsolni. Leg kevesebben találatnak köztök olyanok, a' kik igaz hajlandósággal viseltetnek a' Fényes Portához.

Az említett pártos Basa *Pasvand Oglu* ármádiájánál igen sok Európai minden nemzetbeli tisztek lenni mondatnak; leg többen Lengyelek és Frantziák. — *Kosciusko* Generálnak szerentsétlen ütközete után, az egész hazajából ki-költözött Lengyel sereg, melly két esztendőtol fogva *Móldvában* tartózkodott, hozzája kaptsolta magát. — Hogyha a' Török ármádiának fő vezérje *Hussein* Basa diadalmat nem vehet a' pártosokon, felő, hogy Mártzius hólnapban *Konstántzinópoly* kapui előtt ne légyenek. A' Lengyel corpus egynéhány ezer főből álló. Mind ezen, mind más pártos seregeknél Lengyel tisztek az Adjutansok. — *Pasvand Oglu* *Widdinben* született 36 esztendőös, középfzerű magosságú, igen sovány testű, hálavány színű, gyakran vért köpik, és egyedül mértékletes gyakor lovaglása által tartya fenn életét, édes anyja a' szakatsnéja, más ember főzéséből nem eszik. Ifjúságában a' Jantsárok közt katonáskodott, az alatta valóknak mindenkor rendszeren ki fizeti a' zsóldjokat, kinek kinek magának kell magát ruházni, fel-fegyverezni, és lovat is szerezni; egy *Widdini* Zsidó a' kintstartója.

Tudósítás.

A' Pesti Kir. Universitásban a' Magy. Literaturának közönséges Tanítója Titt. *Vályi András* Professor Úr, a' múlt Februarius 7-ik napján

költ, és a' Tek. N. Vármegyékhez intézett levelében azon esedezik, hogy el-kezdett munkájának, tudniillik *Magyar Ország le-írásának* tökéletes-ségre való vitelére meg-kivántató materialékat, néki kezéhez szolgáltatni ne terheltessenek, akár deák, akár Magy. nyelven. Ezen le-írásban a' következő tárgyakra kell vigyázni. 1) A' hely-ségek nevére. 2) A' lakosoknak nemzetbeli eredetekre. 3) Földes Uraikra. 4) Vallásokra. 5) Lakó helyeiknek természeti minéműségére úgymint fekvésére, termő földjeiknek, erdeiknek, folyó vi-zeiknek, szőlő hegyeiknek, rétjeiknek, 's mivól-tára. 6) A' terméketlen föld meg-jobbithatásáról való eszközökre. 7) A' leg közelebb lévő hely-ségekre, 's városakra, és emporiumra, a' hová t. i. a' lakosok földjeik termését az el-adás végett hor-dani szoktak 's a' t.

Méltó, hogy ezen szorgalmatos hazánkfiának köz haszonra tzelző szándékát, mind a' Tek. N. Vármegyék, mind más maganos Urak tehetségek szerént előmenetelesítsék, leveleiket Pestre *Rockenstein Lörintz* nevű polgár házához, az 594 ik szám alatt, a' Nagy Kaszarmának külső városra fekvő szomszédságában, a' mellyben tudniillik a' nevezeti Professor Úr lakik, és hazafiainak jutal-mas szállással is szolgálhat, utasítsák.

Jelentés.

A' *Jász Apathiban* Sz. Ivány napján esni szo-kott Országos vásár, ezen folyó esztendőben, a' *N. Körösi* vásár miatt, nem a' rendes napján, ha-nem az előtte való Tsötörtökön, az az Junius 21-kén fog kezdődni.

D. D. S.